

LARISA CUZNEȚOV – BILANȚURI ANIVERSARE

Cu deosebită plăcere vom parcurge sumar cele mai importante jaloane în curriculumul vitae al doamnei Larisa CUZNEȚOV, dr. hab., prof. univ. Conform confesiunilor sale autobiografice, dna Cuznețov este descendentă dintr-o familie de pedagogi cu tradiții frumoase de cultivare a demnității, onestității, gustului pentru carte, frumos și educație a omului. Bunicii și părinții au activat câte jumătate de secol în învățământ. Este ferm convinsă că a venit și ea pe lume pentru a continua opera lor. Consideră că cel mai frumos și cel mai responsabil lucru este procesul de formare a personalității individului.

Fiind născută la 29 iunie 1951 în orașul Bălți, doamna Larisa a fost un copil dorit, multășteptat, ocrotit de trei frați, părinți și bunici. Familia Secrieru a trecut prin multe greutăți, dar a fost unită și prietenoasă. Comunicarea și jocurile cu frații au făcut-o activă, curajoasă, modestă, perseverentă și volitivă. Crede că înțelegerea și respectul pe care îl manifestă pentru bărbați își au originea în copilărie. Consideră că femeile cunosc puțin bărbații și nu valorifică eficient potențialul lor nativ de apărător și ocrotitor înțelept.

Din copilărie i-au rămas în memorie plimbările de seară în natură cu întreaga familie și *șezătorile de creație* (așa la numeau scumpii ei părinți), unde cei patru copii împreună cu părinții, iar deseori și cu bunicii, cântau, dansau, înscenau momente interesante din viața lor, lecturau fragmente din operele care i-au impresionat, declamau, compuneau versuri.

La școală a învățat cu plăcere și asiduitate, a făcut sport, pictură, a cântat în corul școlii.

Deși părinții au dorit să devină medic și a absolvit cu mențiune Școala de Medicină din or. Soroca, lucrând câțiva ani în specialitate, totuși, dorea mult să se afle în școală, să se ocupe de educația copiilor, să-i învețe ceva util, interesant.

Trăia mereu acut o senzație deosebită care persistă până astăzi: să cunoască ceva nou și să se grăbească a transmite aceste cunoștințe discipolilor săi. Se bucură mult de faptul când sugestiile, sfaturile ei în calitate de psiholog le ajută oamenilor la depășirea unor dificultăți.

Crede că anume această tendință a fost decisivă în orientarea vieții și carierei profesionale spre pedagogie și psihologie.

Activitatea didactică a început-o în calitate de educatoare la grădinița de copii, apoi a profesat ca psiholog. A activat în calitate de director-adjunct al Colegiului republican de arte plastice „A. Plămădeală”, predând pedagogia și psihologia viitorilor pedagogi și artiști plastici. După 1983 a început a cerceta variate aspecte ale procesului educațional, punctul de pornire fiind stagiul de perfecționare la Moscova. Circa 20 de ani, până în prezent, activează la UPS „Ion Creangă” în calitate de profesor la Catedra Științe ale Educației.

Problema educației familiale, etica relației părinți-copii, rolul și funcția părinților în transmiterea valorilor etern-umane au preocupat-o permanent. Cercetările realizate în domeniul educației familiale i-au permis să obțină gradul științific de doctor în pedagogie.

În 2004 a finalizat postdoctoratul la UPS „Ion Creangă” din Chișinău, iar în 2005 a susținut teza de doctor habilitat cu tema: *Fundamente teoretice și metodologice ale educației pentru familie*. A avut multe stagii peste hotare: România, Danemarca, Marea Britanie, Germania, Rusia, Ucraina etc.

Participă activ la multe conferințe naționale, internaționale, proiecte educaționale și întruniri științifico-metodice cu cadrele didactice. A inițiat și a dirijat mulți ani o asociație nonguvernamentală *Universul familiei* și a organizat școli pentru părinți, cluburi pentru adolescenți și tineri privind cultura relațiilor familiale.

Se consideră realizată nu numai ca pedagog (40 de ani în învățământ; cercetător științific – 35 de ani), dar și ca partener familial (40 ani de căsnicie în comun pe care îi consideră fericiți; ca mamă – are o fiică cuminte și talentată care continuă opera educației; ca bunică – are un nepot de 20 de ani cu un comportament onest și demn, posedă aptitudini în domeniul științelor reale).

Astăzi dna Larisa Cuznețov continuă investigațiile cu caracter teoretico-aplicativ în domeniul educației pentru familie. Cele mai importante publicații ale dumneai sunt:

- Educație prin optimal axiologic. Chișinău: Primex-com S.R.L., 2010.
- Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei. Chișinău: CEP UPS „I. Creangă”, 2005.
- Jocul copilului și cultura educației familiale. Chișinău: CEP USM, 2007 (monografie).
- Educația pentru familie în preșcolaritate. Chișinău: Stei Part, 2005 (ghid metodologic).
- Curriculumul Educația pentru familie. Chișinău: Museum, 2004.
- Filosofia educației. Chișinău: CEP UPS „I. Creangă”, 2004, manual în colaborare cu N. Banuh.
- Dimensiuni psihopedagogice și etice ale parteneriatului educațional. Chișinău: CEP UPS „I. Creangă”, 2002 (ghid metodologic).
- Etica educației familiale. Chișinău: CEP ASEM, 2000 (monografie).
- Adolescentul preocupat de artă. Chișinău: CEP ASEM, 1997 (ghid pentru cadrele didactice).
- Intercomunicarea familială. Modalități de soluționare a conflictelor adolescenți–părinți. Chișinău: CEP ASEM, 1997 (monografie).
- Relațiile adolescenți–părinți. Chișinău: CEP ASEM, 1995 (ghid metodologic).

În aceeași ordine de idei, reiterăm convingerea dnei Larisa Cuznețov că armonia și înțelegerea în familie amplifică potențialul creativ al omului. Educația de calitate în familie, pentru familie, prin intermediul familiei și al învățământului constituie un credo al vieții, activității ei științifice și didactice. Or, familia ca valoare, fenomen antropologic, instituție socială evocă ideea unui spațiu uman important. În interiorul familiei se produc interacțiuni și procese complexe de intercunoaștere, formare și devenire a personalității, se proiectează și se dezvoltă individul ca ființă socială, se impun norme și reguli de conduită, se naște sentimentul de apartenență la un neam și la comunitatea umană. Familia își creează imaginea prin eforturi conștiente de tip moral, spiritual, intelectual, economic, civic; prin asumarea aceluiași destin, prin personalizarea și nuanțarea relațiilor familiale în funcție de valorile etern-umane, virtuțile membrilor săi, anturajul și istoria comună care se cer cunoscute, cercetate și promovate.

Pentru fiecare persoană, familia și procesul de autoperfecționare, reechilibrarea modului de viață, spirituaizarea educației reprezintă o realitate practică, o activitate într-un context faptic și factorial important și complex. De aici apar o mulțime de întrebări, contradicții, conflicte, situații distorsionate care deseori au urmări grave pentru copiii și adulții.

Grație eforturilor și sacrificiilor dnei Larisa Cuznețov, pentru prima dată în țară au fost elaborate fundamentele teoretice și metodologice ale educației pentru familie într-o abordare sistemică, susține Tatiana Callo, dr. hab., prof. univ. Curriculumul educației pentru familie este unul relevant în spațiul european. El include finalitățile, conținuturile, modelele, strategiile și tehnologiile educative, validate în cadrul unui experiment amplu ce sunt destinate instituțiilor preșcolare, învățământului primar, gimnazial, liceal, universitar și educației părinților în context partenerial.

Procesul educației pentru familie, abordat de autoare, are o orientare profund umanistă, modernă și un caracter prospectiv corelat cu problematica lumii contemporane. În această ipostază, lucrarea de pionierat – *Tratat de educație pentru familie* – este o realizare concludentă, care vine cu idei noi atât pentru practica actuală a educației, cât și pentru viitorul ei.

La mulți, mulți ani, distinsă Doamnă, inspirație tinerească și ocrotire divină în desăvârșirea teoretică și practică a Operei Dumneavoastră Magna - *Pedagogia familiei!*

**Cu aleasă prețuire,
membrii Catedrei Științe ale Educației, USM**